

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRBIJE
-Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja-

Trg Nikole Pašića 13
Beograd

Na osnovu člana 28. Kodeksa ponašanja narodnih poslanika, podnosim

PRIJAVU

Protiv **Aleksandra Martinovića**, narodnog poslanika Narodne skupštine Republike Srbije

Zbog kršenja dužnosti propisanih članom 8. Kodeksa ponašanja narodnih poslanika

OBRAZLOŽENJE

Narodni poslanik Aleksandar Martinović je dana 17. marta 2021. tokom drugog dana rada Treće sednice Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije postupio suprotno odredbama člana 8. Kodeksa ponašanja narodnih poslanika (u daljem tekstu: Kodeks), na taj način što je prekršio svoju poslaničku dužnost da savesno obavlja poslaničku funkciju, da se pristojno i sa dužnom pažnjom i poštovanjem odnosi prema građanima, da govorom ne podstiče mržnju i nasilje, kao i da ne koristi reči koje vredaju ili omalovažavaju ljudsko dostojanstvo.

Aleksandar Martinović je na sednici izneo niz neistina i neosnovanih optužbi na račun Raše Nedeljkova, programskog direktora udruženja Crta, a takođe i na račun direktorke te organizacije Vukosave Crnjanski, za koju je naveo tačno u kojem naselju živi, u kolikom stanu, kao i marku i tip automobila koji navodno vozi.

Postupajući suprotno dužnostima na koje ga Kodeks obavezuje, narodni poslanik Aleksandar Martinović je tokom svog izlaganja u kontinuitetu iznosio neistine i kvalifikacije kojima vređa i omalovažava ljudsko dostojanstvo Raše Nedeljkova i Vukosave Crnjanski, podstičući svojim govorom na mržnju i nasilje prema njima.

Sporni deo izlaganja glasi:

"Pošto me je moj uvaženi kolega Milićević pomenuo, naravno ne u negativnom kontekstu, ali me je pomenuo i citirao neke moje reči vezane za pojedine nevladine organizacije. Hvala vam, gospodine Milićeviću što ste to uradili i što ste mi omogućili da kažem još po nešto o subjektima koji sebe zovu nevladinim organizacijama, a u stvari su i te kako vladine organizacije, samo ne organizacije Vlade Republike Srbije, nego nekih stranih država.

Ovih dana se mnogo uzbudio zbog mojih reči, inače potpuno istrgnutih iz konteksta i lažno objavljenih u pojedinim njihovim medijima, uzbudio se jako gospodin Raša Nedeljkov. On je jedan dan vođa nevladine organizacije, drugi dan je novinar, treći dan je ekspert za Ustav i politički sistem, ali bez obzira u kakvom svojstvu se tog dana predstavlja, gospodin Raša Nedeljkov neće da kaže, a evo ja sada to javno iznosim pa neka me demantuje ako nisam u pravu, da je preko programa USAID njegova nevladina organizacija CRTA dobila u proteklih nekoliko godina milion i 200 hiljada dolara.

CRTA ima minimalni broj zaposlenih. Ja sam analizirao neke njihove projekte, bar one projekte koje su oni iznosili u javnost i navodno su taj novac od Amerikanaca dobili za te projekte. Ali, onda kada uporedite, evo i to ima veze sa statistikom, kada uporedite novac koji su dobili od Amerikanaca, kada uporedite vrednost tih projekata i kada uporedite broj ljudi koji su bili angažovani na tim projektima, dobijate jedan neverovatan broj, odnosno jednu neverovatnu brojku, a to je da od ovih milion i 200 evra oni su potrošili, što bi rekao naš narod, u vrh glave, ovih 200 hiljada evra, odnosno pardon, milion i 200 hiljada dolara da budem potpuno precizan, pošto su Amerikanci dali pare, a oni daju pare u svojoj nacionalnoj valuti, dakle to su dolari. Dakle, oni su potrošili u vrh glave 200 hiljada dolara.

Moje pitanje za gospodine Nedeljkova, koji vidim da je jako nervozan ovih dana, a gde se dede onih milion dolara? Evo, gde se dede, raspitajte se malo kolege narodni poslanici i vi građani Srbije, gde je sedišta te CRTE. Znate gde im je sedište? Na Dedinju. Vila u kojoj se oni nalaze, pa ja mislim da teško može da se poredi sa objektima u kojima se nalaze ambasade najmoćnijih država sveta. Pitajte malo ovog gospodina Nedeljkova šta vozi, koji automobil? Svi njegovi saradnici voze najskupocenija i najnovije automobile koji postoje trenutno na srpskom tržištu automobila, to su audi, mercedesi, to su džipovi itd. Stanovi u kojima žive ti tobože nezavisni istraživači javnog mnjenja, šefovi nevladinih organizacija, protivnici mrskog i despotskog Vučićevog režima itd, žive u stanovima od po 150, 200 i ko zna koliko kvadrata.

Došao sam do podatka za izvesnu gospođu, koja mu je valjda najbliži saradnik, Vukosava Crnjanski, koja živi u Zemunu, u stanu od sto kvadrata i vozi džip Tojota Lend kruzer.

Sad ja vas pitam, kolege narodni poslanici, koje svakoga dana zasipaju lažima, neistinama prikrivajući svoje sopstveno bogatstvo, ko od vas u Beogradu ima stan od sto kvadrata i ko od vas vozi najnoviji, ne polovni džip, najnoviji džip Tojota Lend kruzer? Ko to vozi od vas? Ne vozi niko, ali vozi Raša Nedeljkov, ali vozi Vukosava Crnjanski.

(...)

Dakle, sve je to ista družina. Oni rade svi na isti način, ispumpavaju novac iz Srbije, dobijaju novac iz inostranstva, jednim delom ga ovde troše, ono što ne uspeju da potroše na skupocene automobile, stanove, odela, mobilne telefone, lažne projekte koji nikada nisu napravljeni, onda taj novac iznose u inostranstvo.

Tvrdim vam, ti šefovi nevladinih organizacija bogatiji su od svih nas zajedno. To narod Srbije treba da zna. To nisu nikakve nevladine organizacije, to su u stvari, da se mi ne lažemo, i da govorimo jednim otvorenim ljudskim, a ne ptičijim jezikom, to su kriminalna udruženja. Ne plaćaju porez u Srbiji, ne plaćaju bilo kakve dažbine, projekti su im potpuno netransparentni.

Nikada nismo videli rezultate tih projekata. Jedino sam čuo kad sam bio, sećaš se ti Đorđe, na FPN bio je Raša Nedeljkov, najgenijalnija njegova ideja je bila da se usvoji zahtev opozicije da se formira prelazna Vlada Srbije, da se formira, pazite sada, prelazna Narodna skupština, i da se formiraju prelazne vlasti u lokalnim samoupravama. Rekao sam mu, dobro, super, ideja je

legitimna, samo mi kažite gospodine Nedeljkov, u kojoj to demokratskoj državi postoji. Dobro, kaže sad, ne postoji nigde, a nema razloga da ne postoji u Srbiji.

E, pa ima razloga, zato što Srbija nije jedna laboratorija u kojoj raznorazne neznalice, kriminalci, kvazi intelektualci, treba da sprovode svoje ludačke eksperimente i da nam zemlju vrate u period u kojem je bila pre 2012. godine (...)

Dakle, još jedanput, gospodine Milićeviću, mislim da će danas i te kako biti prilike da nastavimo ovu veoma zanimljivu diskusiju koja se odnosi na one koji su i te kako politički angažovani samo to neće otvoreno da kažu nego se kriju iza raznih naziva nevladinih organizacija, istraživačkih kuća, razni krikovi, birnovi, cinsovi i kako se sve ne zovu. Svi su oni, i to ponavljam još jedanput, u istom džaku, svi oni imaju isti zadatak, a to je da svakoga dana, 24 sata iznose najbesomučnije laži, pre svega o Aleksandru Vučiću jer on im je glavna tema, nismo ni, gospodine Milićeviću ni vi ni ja, mi smo uzgredne mete. Glavna meta i glavni njihov politički protivnik je Aleksandar Vučić.

Budući da smo mi narodni poslanici, nismo ni sudije, ni tužioci, ni policajci, ne možemo ni da hapsimo, ni da donosimo presude ali imamo pravo, imamo obavezu da o svim tim ljudima iznosimo istinu, iznosimo činjenice i da građani Srbije znaju o čemu se ovde zapravo radi. Nisu oni nikakve žrtve i nisu oni nikakvi mučenici. To su bogataši koji su se obogatili na narodnoj muci i nevolji, pa bi sad hteli bez izbora da dođu na vlast da bi bili još bogatiji nego što jesu."

Martinović je u replici koja je trajala nekoliko puta duže od dopuštena dva minuta odgovorio poslaniku Socijalističke partije Srbije Đorđu Milićeviću koji ga je pomenuo u svom obraćanju.

Predsedavajuća sednice Elvira Kovač nije reagovala na ovakvo obraćanje narodnog poslanika Aleksandra Martinovića, niti mu je izrekla meru zbog povrede reda na sednici Narodne skupštine, u skladu sa Poslovnikom Narodne skupštine, već je samo odlučila da se potrošeno vreme iznad vremena predviđenog za repliku oduzima od vremena predviđenog za poslaničku grupu "Aleksandar Vučić – Za našu decu", čime su ispunjeni uslovi za postupanje po prijavi kojom se ukazuje na povredu Kodeksa.

Smatram da je narodni poslanik Aleksandar Martinović svesno i sa namerom iznosio uvrede i neosnovane optužbe na račun građana Vukosave Crnjanski, Raše Nedeljkova. Takođe smatram da takvo ponašanje i korišćenje reči i kvalifikacija koje nedvosmisleno imaju za svrhu diskreditaciju, vređanje i omalovažavanje ljudskog dostojanstva onih o kojima se govori nije u skladu sa Kodeksom ponašanja narodnih poslanika na čije se poštovanje narodni poslanik obaveza. Posebno je opasna situacija kada se iznose lažne informacije o nečijem imovnom stanju, odnosno kada se neko etiketira kao bogataš u zemlji sa niskim životnim standardom stanovništva, kao što je situacija u Srbiji. Osim mržnje koja se prema tim ljudima podstiče, podstiče se i moguće nasilje prema njima, naročito u situaciji kada se tvrdi da su se obogatili navodnim zloupotrebbama i mahinacijama, odnosno da su se obogatili na narodnoj muci i nevolji.

Posebno treba istaći činjenicu da Aleksandar Martinović kao narodni poslanik ima mogućnost da od nadležnih državnih organa na legalan način pribavi tačne i pouzdane podatke o pravnim i fizičkim licima, tako da paušalne optužbe i notorne neistine koje je izneo u svom obraćanju dodatno potkrepljuju stav da je u konkretnom slučaju poslaničku funkciju obavljao nesavesno,

kršeći pritom svoje poslaničke dužnosti propisane članom 8. Kodeksa, a sve u nameri da uvredi i omalovaži ljudsko dostojanstvo Raše Nedeljkova i Vukosave Crnjanski, podstičući predrasude i stereotipe o nevladinim organizacijama koje novac dobijaju iz inostranstva i umesto na projekte troše za lično bogaćenje pojedinaca.

Imajući navedeno u vidu, predlažem da Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja razmotri prijavu, izvede predložene dokaze, sproveđe postupak protiv navedenog narodnog poslanika te da, ukoliko se utvrdi postojanje povrede odredaba Kodeksa, donose odluku o povredi Kodeksa i izrekne narodnom poslaniku Aleksandru Martinoviću propisanu meru u skladu sa Kodeksom ponašanja narodnih poslanika.

U prilogu dostavljam transkript drugog dana rada Treće sednice Drugog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije održane 17. marta 2021. godine.

U Beogradu, 18. marta 2021. godine

Podnositelj prijave

Ime i prezime: Ivana Savić
Adresa: Takovska 23/2
e-mail: ivana.savic@crta.rs
Potpis
